

Tutkintatoimenpiteet, jotka EPPO:n käytössä (Art 31)

Working with the EPPO at decentralised level –
Training materials for prosecutors and investigating judges

Co-funded by the Justice Programme of the European Union 2014-2020

Aktiválja a Windowsst
Aktiválja a Windows rendszert a Gépházban.

Aluksi

- Suomen oikeusjärjestelmä poikkeaa osin muiden jäsenvaltioiden vastaavasta
- Syyttäjä on pääsääntöisesti muualla tutkinnanjohtaja, joka vaikuttaa syyttäjän toimivaltuuksien käytännön toteuttamiseen – EPPOssa syyttäjän oletetaan johtavan esitutkintaa ja vastaavan kaikista pakkokeinoista – vaikuttaa EPPO:n pysyvien jaostojen toimivaltaan

EPPO:n toimivalta - PIF Direktiivi

PIF Direktiiviä vastaavat rikosnimikkeet ovat Suomen RL:n mukaan (Notification Art. 117):

- Lahjuksen antaminen
- Lahjuksen antaminen kansanedustajalle
- Veropetos
- Avustuspetos
- Avustuksen väärinkäyttö
- Rahanpesu
- Petos
- Lahjuksen ottaminen
- Lahjuksen ottaminen kansanedustajana
- Virka-aseman väärinkäyttäminen
- Euroopan unionin varojen väärinkäyttö kansanedustajana

EPPO Asetus – tutkintatoimenpiteet – rajoitukset PKL:n perusteella

- PKL pakkokeinot käytettävissä, paitsi
- EPPO Asetuksessa Art. 30(3)(3) - 30(1)(c)(e)(f) tarkoitettuja pakkokeinoja voidaan käyttää vain tiettyjä vakavia rikoksia tutkittaessa (Notification 117 luettelo edellä)
- PKL 10:3 – Telekuuntelu ja sen edellytykset (rajoitukset ilmenevät PKL:sta ja Notificationista)

EPPO Asetus Art. 30(3)3

Tutkintatoimenpiteet, jos max rang. väh. 4v.

EDP:llä oltava oikeus määrätä tai pyytää:

- Esitutkintatoimenpiteet – ainakin etsinnät, haltuunotot, sähköisen datan käyttöön saanti, omaisuuden jäädyttäminen, sähköisen viestinnän kuuntelu, esineen jäljitys teknisin keinoin, valvottu läpilasku
 - Suomessa ei rajoituksia
- Rajat ylittävät esitutkinnat (EPPO Asetus 31 art.)
- Turvatun omaisuuden hallinta/hoitaminen
 - Ulosotto (vakuustakavarikko), poliisi (takavarikko)

Takavarikko ja vakuustakavarikko

Sovelletaan kansallista lakia

Pakkokeinolaki

Rikoslaki

Oikeudenkäymiskaari ja ROL

Substanssilait (Verolait, OYL jne.)

Takavarikon ja konfiskaation EU-lainsäädäntöpohja

Todisteiden takavarikoiminen: vastavuoroinen tunnustaminen:
EIO (Direktiivi 2014/41/EU Eurooppalainen
tutkintamääräys(korvaa puitepäätöksen 2003/577/YOS)

Takavarikko ja konfiskaatio:

Vastavuoroinen tunnustaminen: Jäädättämispuitepäätös
2003/577/YOS; Vastavuoroisen tunnustamisen soveltamisesta
menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin
2006/783/YOS; Jäädättämis- ja konfiskaatioasetus 2018/1805

Takavarikko ja ..

Lähentäminen/harmonisointi

- Puitepäättös 2005/212/YOS – Rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitseminen
- Direktiivi 2014/42/EU – Rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa

Asetus jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta 2018/1805

Vastavuoroisen tunnustamisen väline

Sovellettavissa kaikkiin rikoksiin

Art. 31 valossa ei aina tarpeen EPPO:n tutkinnoissa

Rajat ylittävä tutkinta (EPPPO Asetus 31 Art.)

- EPPPO:n rajat ylittävä esitutkinta, kun osallisina EPPPO:on liittyneet jäsenmaat ja rikos PIF-rikos (FI täsmennys/Notification) ja max rangaistus väh. 4 v:
- Pääsääntöisesti ei oikeusapupyyntöjä/EIO
- Valtuutettujen Euroopan syyttäjien välistä yhteistyötä kansallisiin lakeihin perustuen – vapaamuotoista

EPPO Asetus 31 (3-5)artikla

- Jos avustavan EDP:n jäsenvaltion laki vaatii pakkokeinoon/toimenpiteeseen **tuomioistuimen luvan**, EDP:n on lupa myös hankittava, vaikkei asiaa käsittelevän EDP:n valtion laki sitä edellytäkään – jos lupaa vaatii käsittelevän EDP:n on lupa hankittava
- Avustava EDP voi pyytää toista kansallista viranomasta toteuttamaan pyynnön (FI – syyttäjä – poliisi)
- Mahdolliset ongelmat täytäntöönpanossa ratkaistaan **kahdenvälisesti** (EP:t)

EPPO Asetus 31(6-8)artikla

- Jos täytäntöönpanovaltion lain mukaan pyydettyä tointa ei ole olemassa kansallisesti, mutta rajat ylittävästi sitä voidaan käyttää – EDP:t yhteisymmärryksessä voivat käyttää ko. kv/EU-instrumentteja (+EP:t)
- EDP:den ratkaistava erimielisyytensä täytäntöönpanosta 7 pvässä – ellei – toimivaltainen pysyvä jaosto päättää
- Vastaavasti menetellään, ellei täytäntöönpanoa toteuteta määräajassa tai kohtuullisessa ajassa

EPPO Asetus 32 artikla

- Toimenpiteet toteutetaan EPPO Asetuksen ja avustavan EDP:n jäsenvaltion lain mukaan
- Noudatettava käsittelevän EDP:n ilmoittamia muodollisuuksia ja menettelyjä, elleivät avustavan valtion lain vastaisia
- EUTI Gavanozov C-852/19, 11.11.2021 – vaikutus pyytävässä MS
- valitusoikeuden puuttuminen määräyksen antavassa jäsenvaltiossa (tutkintamääräys kotietsinnän ja tvk:n suorittamiseksi ja todistajan kuulemiseksi videoteitse)

EPPO Asetus 33 artikla

Tutkintavankeus ja rajat ylittävä luovuttaminen

- Käsittelevä EDP – määrää itse tai pyytää määräämään epäillyn/syytetyn pidättämisestä kansallisen lain mukaan
- Jos kohdehlö/epäilty ei ole käsittelevän EDP:n valtiossa – antaa EAW:n tai pyytää toisen valtion toimivaltaista viranomasta antamaan EAW:n

2014/42/EU - Jäädättämisdirektiivi

Laajuus: Art. 4(2) - Esinekonfiskaatio, arvokonfiskaatio,
konfiskaatio kolmannelta, laajennettu hyöty ja

konfiskaatio ilman tuomiota

= RL 10:6 siirtynyt mf kolmannelle rikoksen tekemisen jälkeen

Jäädättäminen: tavoitteena konfiskaatio

OLAF:n rooli

Art. 101

EPPO luo ja säilyttää läheiset suhteet Olafiin perustuen keskinäiseen yhteistyöhön ja tiedonvaihtoon. Yhteistyön tavoitteena on erityisesti turvata se, että kaikkia käytettävissä olevia keinoja käytetään EU:n taloudellisten etujen turvaamiseen. Olaf täydentää ja tukee EPPO:n toimintaa.

OLAF:n rooli

Art. 101

EPPO voi esitutkintansa aikana pyytää Olafia sen toimivallan puitteissa tukemaan ja täydentämään EPPO:n toimintaa erityisesti:

- (a) toimittamalla tietoa, analyysejä (myös forensic analyses), asiantuntemusta ja operationaalista tukea;
- (b) tukemalla tiettyjen toimivaltaisten kansallisten hallinnollisten viranomaisten ja EU elinten toimien koordinaatiota;
- (c) toimeenpanemalla hallinnollisia tarkastuksia.

Tällainen tiedonvaihto ja toimet voivat käsittää myös varojen palauttamisen (asset recovery).